

Dienst op zondag, 4 dec. 2016 2^e Advent

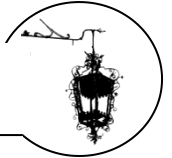
ds. Paul F. Thimm

2016.25

Doopsgezinde Gemeente

Arnhem

Gaan voor vrede en vertrouwen
in Gods licht

Aansteken van de kaarsen   Openen van de bijbel   Welkom

Stilte   Zingen: 274 (alle 3): Wij komen hier ter ere van uw naam

Bemoediging en Groet   Zingen: 439:1,2,3: Verwacht de komst des Heren

Gebed   Inleiding

Bijbellezing: Jesaja 11: 1 t/m 10   Zingen: 473:1,3: Er is een roos ontloken

Sprookjesfilms en familiecomedies zijn populair in de decembermaand. Hoe dichter we bij kerst komen, hoe meer van dit soort films je op televisie kunt bekijken. Het is heerlijk om te zwijmelen in de sfeer van een wereld waar alles goed en in orde is. We genieten van verhalen met een happy end – van Assepoester en van Charles Dickens' 'Scrooge en de geesten van kerst'. Natuurlijk, heeft ieder zo zijn voorkeuren.

Iets hebben deze films gemeen: de kwaden verliezen en krijgen hun rechtvaardige straf en de goeden winnen en worden beloond. – Dat voelt goed en stelt ons voor een poosje gerust.

Maar ja, de werkelijkheid is vaak anders. De wereld is niet zo zwart - wit. En goed en kwaad is niet zo gemakkelijk van elkaar te onderscheiden. In elk hart strijden beide machten met elkaar; en de wereld is nooit zonder pijn of wreedheid.

De woorden die Jezus zijn leerlingen meegeeft, zijn geen romantisch sprookje. Het einde is nog niet af te zien. Of het een happy end wordt, staat nog open.

Bijbellezing: Matteüs 24:1 t/m 14

Zingen: 462 (alle 6): Zal er ooit een dag van vrede

Preek: Einde goed alles goed? (Matt.24:1-14)

Lieve gemeente!

I.

Praten over "het einde van de wereld - dat laten we eigenlijk liever over aan anderen. En over het verschrikkelijke dat daaraan vooraf zou kunnen gaan, praten we helemaal niet.

Laat hysterische televisie-evangelisten dat maar doen, of slimme regisseurs van kaskrakende horrorfilms of populistische politici. – Die hoeven we sowieso niet helemaal serieus te nemen.

Jezus heeft wel over het einde van de wereld gesproken. Hoe deed hij dat? Zoals een schreeuwerige televisie-evangelist? Zoals een marktbewuste regisseur? Of zoals een paniekzaaiende politicus op stemmenvangst?

Nee, Jezus doet het op zijn typisch eigen manier: op de manier van Jezus dus.

Hij begint er zelf niet mee. – Het zijn zijn leerlingen die er aanleiding toe geven. Ze wijzen Jezus namelijk op de tempel in al zijn pracht, vers gerenoveerd. “Wat een prachtig godshuis om trots op te zijn! Dit is Gods huis! Hier komen hemel en aarde bij elkaar. Hier hebben onze voorouders al tot God gebeden.”

En Jezus? - Hij zegt: “Er zal hier geen steen op de ander gelaten worden...!” Wat voor een verontrustende, beangstigende reactie van hem. Wat moet dit?

Graag willen de volgelingen van Jezus daar meer over weten. – Maar misschien is het beter dat niemand verder dat te horen krijgt. Het is pijnlijk en gevaarlijk. Jezus zou met zo’n kritisch nieuws over de heilige tempel zich zelf alleen maar schade toebrengen, misschien wel opgepakt worden. Ze wachten geduldig af tot ze met hem alleen zijn.

En dan – inmiddels uit de tempel en aangekomen op de rustigere Olijfberg - moeten ze het weten: “Jezus, wat zei je zo net over de tempel en het einde van de wereld? Wat bedoelde je daar mee?”

Ik zou me kunnen voorstellen, dat Jezus een diepe zucht slaakte. Eigenlijk was het Jezus te doen om het evangelie - het goed, verblijdende nieuws - te brengen. De boodschap: “God is vol liefde. Hij houdt van jullie zoals liefdevolle ouders hun kinderen. Wij kunnen altijd terugkeren, want God neemt ons met open armen op. Gods koninkrijk groeit in ons en temidden van ons.” - Alles wat je zo op zondag in de kerk kunt horen.

En nu vragen ze Jezus naar de toekomst. Een moeilijk thema!

II.

En Jezus gaat in op de brandende vragen van zijn volgelingen. Jezus ziet de toekomst somber in. Wat Jezus openhartig in hun midden beschrijft is in drie woorden samen te vatten: leugens, oorlogen en achtervolgingen.

Ziet Jezus dat aankomen? - Inderdaad wordt 40 jaar later – in het jaar 70 n. Chr. de tempel in Jeruzalem door de Romeinen verwoest. Slechts de westmuur blijft staan. Die is nu bekend als de “Klaagmuur”. En de eerste vervolgingen van christenen beginnen in die tijd en ze zullen duren tot in de 4^e eeuw na Christus.

En wij hoeven alleen de televisie of radio aan te zetten of de krant open te slaan, om te weten wat dat inhoudt. Het leven op aarde is tot in onze dagen getekend door bloedvergieten en geweld, rampen en oorlog. Aleppo is een van de vele namen die voor ellende en nood staat. Bedrukkend zijn al die berichten, te veel om te bevatten en te verwerken.

Jezus belooft zijn leerlingen niet een ongeschonden sprookjeswereld. Hij schildert de toekomst niet alleen maar met mooie, stralende kleuren, maar al te realistisch. Je kunt het niet wegwuiven of weglachen – ook nu niet.

Het is een hele lijst van verschrikkingen die Jezus opsomt en ze is nog steeds actueel en heel herkenbaar. Maar Jezus zegt dat alles niet om paniek te zaaien. Zijn bedoeling is niet om allen die naar hem luisteren verlamd van angst achter te laten. Daarin verschilt Jezus juist van de valse profeten die mensen met angst aan zich willen binden zo van: “De toestanden in ons land en in de wereld zijn verpest – door

anderen. Maar volg mij, stem om mij, want ik weet de oplossingen voor alle problemen.”

III.

Jezus waarschuwt juist voor de verleidelijke kreten van valse profeten.

Zij die oproepen tot haat en nijd. - Zij die mensen indelen in twee groepen: hier de vrienden, daar de vijanden. (En de meesten zijn onze vijanden).

Zij die roepen: wij hebben iemand nodig die de knopen doorhakt, een redder en verlosser, een sterke man die alle problemen voor ons oplost.

Jezus zegt het zo: *“Pas op dat niemand jullie misleidt. Want er zullen velen komen onder mijn naam en zeggen: ‘ik ben de messias’, en ze zullen veel mensen misleiden.”* (V.4-5)

Verschrikkingen zijn altijd heel herkenbaar – door de eeuwen heen. Maar de stemmen van de verleidingen zijn heel subtiel, soms maar moeilijk te herkennen in onze samenleving, in onze politiek, in ons land. Het luistert nauw.

Twee beelden uit het antwoord van Jezus blijven bij mij hangen en zetten mij tot denken en handelen aan. En misschien kunnen we dat meenemen en onthouden in deze adventstijd – tijd van inkeer en bezinning.

1. Het eerste beeld is dat van de weeën:

Jezus zegt dat de verschrikkingen in de wereld net als weeën zijn – weeën voor een geboorte. Dat is een gewaagd beeld. Ik bem bij de geboorte van onze kinderen erbij geweest. En ik heb gezien en van Akke-Clara gehoord, hoe veel pijn de weeën doen. Maar van haar en andere moeders heb ik me laten zeggen: “De weeën houden gelukkig een keer op...en je weet waarvoor je de pijn ondergaat. En als het nieuwe leven er is, als een baby geboren is – dan gaan die weeën over, dan is dat voorbij.

De weeën in de wereld – dat is inderdaad een gewaagd beeld. Het is uit het leven gegrepen zoals veel beelden en gelijkenissen die Jezus gebruikt. Het kan cynisch klinken zo’n beeld. Toch kan het ook een troostend beeld zijn – om te weten dat nood en pijn in de wereld een einde heeft en misschien zelfs een teken van nieuw leven, een nieuw en hoopvol begin mag worden – onderweg naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waar tranen worden gedroogd, waar geen dood en geen leed zal zijn.

2. Het tweede beeld is dat van de liefde die “bekoeld” is – of zoals in andere vertalingen staat: liefde die “verkouden” of “verkild” is. Het is net een kachel die uitgaat en dan ga je rillen van de kou.

De bekoelde of verkilde liefde heeft haar eigen taal. Ze zegt bijvoorbeeld:

“Ik heb toch niks weg te geven” of “Mij heeft ook niemand geholpen”. “het gaat erom wat voor mij en mijn gezin, voor ons en ons volk goed is, ieder land moet weer eerst voor zijn eigen belang zorgen.”

Verkildte liefde groeit – als we niet uitkijken – uit tot absurde jalouzie:

Verkildte liefde is jaloers op de gratis soep voor daklozen.

Ze vindt het moeilijk te verkroppen dat iemand anders meer aandacht en steun krijgt dan ik.

Verkilde liefde kan het niet verdragen dat getraumatiseerde asielzoekers een onderdak krijgen in vluchtelingenopvang.

Verkilde liefde spreekt kwaad over mensen die van de soep uit het inloophuis of een uitkering moeten leven, hoewel ze eigenlijk voor geen goud met hen zouden willen ruilen.

Maar wat kunnen we daar tegenover zetten – tegen een verkilde liefde?

En hier, zusters en broeders, komt een gezegde van Jezus naar voren, dat we in de lijst van verschrikkingen bijna over het hoofd zien.

Want aan het einde van de opsomming zegt Jezus:

“Pas als het evangelie (goede nieuws) van het Koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis van alle volken, zal het einde komen.” (V.14)

Ik geloof niet dat het helpt om verkilde liefde te bestrijden door mensen met bijbelversen om de oren te slaan.

Maar ik ben ervan overtuigd dat de vrijheid en de vrolijke gelatenheid van kinderen van God het kunnen opnemen tegen die bekoelde liefde.

Als wij het evangelie van Gods liefde en barmhartigheid hebben gehoord, zal dat ons nieuwe kracht, inspiratie en hoop geven.

Wij hoeven het leven niet met een tunnelvisie te zien, maar mogen met de wijde blik, de brede horizon die God ons geeft naar onze wereld kijken.

Niemand hoeft kilte en gemeenheid met gelijke munt terug te betalen.

Niemand hoeft boze geruchten en paniek te verspreiden.

Niemand hoeft zich te laten bepalen door haat en jaloezie.

God heeft ons door Christus bevrijd van de macht van de gewoonte, de macht van het kwaad, de macht van de angst.

Hij waarschuwt ons voor wat ons afleidt en verleidt. - En een gewaarschuwd mens telt voor twee.

Hij daagt ons uit om de weg van de vrijheid te blijven volgen – en vast te houden aan de hoop, het vertrouwen en de liefde. Amen.

Muziek

OPEN RUIMTE met Mededelingen

Gebed en Onze Vader

Collecten

Zingen: 422 (alle 3): Laat de woorden die we hoorden klinken in het hart.

Zegen

Zingen “Gezegend gaan wij nu van hier”